

Jaarverslag 2015 raad van toezicht

OPTIMUS primair onderwijs

Inhoudsopgave

1 De raad van toezicht, een beschrijving

- 1.1 Algemene beschrijving van de rvt
- 1.2 Samenstelling van de rvt in 2015
- 1.3 Commissies van de rvt in 2015
- 1.4 Ambtelijk secretariaat van de rvt

2 Samenvatting van de bevindingen van de uitoefening van het toezicht en zelfevaluatie

- 2.1 Statutair
- 2.2 "Goed intern toezicht"
- 2.3 Eenheid van visie bij de uitoefening van het toezicht
- 2.4 Teamvorming van de rvt
- 2.5 De informatievoorziening
- 2.6 Toezicht op de checks and balances in de organisatie
- 2.7 Het werkgeverschap en de samenstelling van het cvb
- 2.8 Naleving van wet- en regelgeving; statuten en reglementen door de rvt

3 Feiten

- 3.1 De vergaderingen van de rvt
- 3.2 Vergaderingen van de commissies van de rvt
- 3.3 Besluitvorming / goedkeuring
- 3.4 Jaarlijkse zelfevaluatie
- 3.5 (Neven)functies van leden van de rvt
- 3.6 Het rooster van aftreden
- 3.7 Initiatieven gebaseerd op de regeling voor misstanden / de klokkenluidersregeling

4 Bijlagen

- 4.1 Jaarverslag van de commissie werkgeversrol
- 4.2 Jaarverslag van de commissie onderwijs en identiteit
- 4.3 Jaarverslag van de auditcommissie

1 De raad van toezicht, een beschrijving

Artikel 12 van de statuten beschrijft integraal de “taken en bevoegdheden” van de rvt. In onderstaande deelparagraaf worden deze taken en bevoegdheden in minder ambtelijke taal uiteengezet.

1.1. Algemene beschrijving van de rvt

De rvt is een onafhankelijk orgaan, dat namens de gemeenschap, toeziet op:

- Het vervullen van de maatschappelijke functie van de onderwijsorganisatie OPTIMUS, te weten: het realiseren van de, wettelijk vastgelegde en maatschappelijk verlangde, doelen van het primair onderwijs:
 - De beleidsvorming door het cvb en de effectiviteit van het bestuurlijk handelen m.b.t.:
 - De realisatie van het doel van OPTIMUS: leerresultaten, opvoedings- en vormingsresultaten;
 - De vormgeving van de identiteit.
- De verankering van de onderwijsorganisatie: de samenwerking met ouders en andere belanghebbenden/stakeholders in het perspectief van de gezamenlijke bijdrage aan de maatschappelijke ontwikkelingen en daardoor mede de oplossing van maatschappelijke problemen;
- De duurzame vormgeving van een bedrijfsvoering welke noodzakelijk is om de doelen te kunnen realiseren, bijvoorbeeld het personeelsbeleid, het financieel beleid, de medezeggenschap, en
 - Het voldoen aan eisen van financiële efficiëncy en verslaggeving
 - De interne controle en risicobeheersing
 - Het naleven van wet- en regelgeving
 - De integriteit van de organisatie.

De rvt heeft naast deze **toezichttaken (het controlerend toezicht)** ook andere taken, te weten:

- **goedkeuringstaken:** het strategisch beleidsplan en strategische beslissingen, de begroting;
- **werkgeverstaken:** het benoemen, schorsen en ontslaan van het bestuur evenals het optreden als bevoegd werkgever van het bestuur en
- **regeltaken:** het zorgdragen voor de regelgeving van de rechtspersoon door het vaststellen van zijn statuten en van het reglement van toezicht en door het goedkeuren van het reglement van het bestuur; en Het regelen van zijn eigen werkzaamheden, zoals zijn informatievoorziening, samenstelling en kwaliteit, deskundigheidsbevordering of honorering.
- klankbord en adviestaak (**het stimulerend toezicht**).

Over de uitoefening van deze verantwoordelijkheden en bevoegdheden legt de raad verantwoording af in een eigen jaarverslag.

Dit verslag wordt aan het jaarverslag van het cvb toegevoegd.

1.2. Samenstelling van de rvt in 2015

1.2.1 Statutair is het aantal leden waaruit de rvt bestaat bepaald op ten minste 5 en ten hoogste 7 leden.

Op 1 januari 2015 bestond de rvt uit 6 leden.

1.2.2 Vervolgens streeft de rvt overeenkomstig het bepaalde in de stichtingsstatuten en de betreffende reglementen; én op geleide van een rooster van aftreden en een bezinning daarop, naar een evenwicht in continuïteit en vernieuwing van zijn samenstelling.

Op 31 december 2015 treden, volgens het rooster van aftreden, twee leden van de raad van toezicht af.

In de statuten van de stichting OPTIMUS en in het reglement van de raad van toezicht (beide opgenomen in het Handboek van de raad van toezicht), zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de omvang van de raad van toezicht; en hoe te handelen bij gelegenheid van het regulier aftreden van leden van de raad van toezicht.

De raad van toezicht moet zich beraden op zijn samenstelling (omvang; maatschappelijke achtergronden; deskundigheden en disciplines; en overige factoren welke leiden tot gewenste diversiteit).

Daarna stelt de raad een specifieke profiel op en richt de daarbij behorende zeggenschap en procedures in, conform het bepaalde in zijn reglement en/of statuten; of op basis van daarbovenop gegroeide gebruiken.

De uitvoering van deze procedure heeft aan het einde van het kalenderjaar 2015 geleid tot herbenoeming van één lid van de rvt (Peter Tijssen) op het specifieke profiel financiën en bedrijfsvoering.

Één lid rvt heeft zich niet herkiesbaar gesteld. Voor de daardoor ontstane vacature is een externe wervingsprocedure gehanteerd op het specifieke profiel met betrekking tot de maatschappelijke taak van het primair onderwijs.

Erik Ronnes, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, is per 1 januari 2016 benoemd in deze vacature.

1.2.3 De leden van de rvt in 2015 zijn:

De heer drs. A.C.M. Daalmans, voorzitter

De heer mr. drs. P.M.L. Tijssen, vice voorzitter/secretaris (aftredend per 31 december 2015 en herbenoemd als vice voorzitter /secretaris)

Mevrouw drs. Y.Th.J.M. Visser, lid

Mevrouw dr. mr. M.M. van Toorenborg, lid (aftredend en afscheid nemend per 31 december 2015)

Mevrouw drs. A.J.H. van der Vorst, lid

De heer R.T. Wingens, lid

1.2.4 Evaluatie van de samenstelling van de raad van toezicht in 2015

In een terugblik over 2015 kan met betrekking tot de samenstelling van de rvt gesteld worden dat de verscheidenheid van achtergronden van de leden borg stond voor een verscheidenheid aan meningen en voor complementariteit. Dat is een waarde welke in het 'algemeen profiel' van de rvt is vastgelegd als nastrevenswaardig opdat in feitelijke beslissingssituaties de raadsleden zullen beschikken over meerdere meningen en besluiten aan kwaliteit kunnen winnen.

Een evaluatie van het 'algemeen profiel' zal de rvt in 2016 ter hand nemen.

1.3. Commissies van de rvt in 2015

In 2015 functioneerden er drie commissies van de rvt, te weten de:

- de commissie werkgeversrol;
- de commissie onderwijs (met 2 subcommissies) en
- de audit-commissie.

Commissies ondersteunen de rvt bij zijn taak.

De rvt bepaalt wat er met de producten van het werk van de commissies gebeurt.

Leden van de commissie werkgeversrol waren A. v.d. Vorst (cie. vz.) en A. Daalmans.

Leden van de commissie onderwijs & identiteit waren:

- Subcommissie "bestuur, organisatie, omgeving en levensbeschouwelijke Identiteit": M. v. Toorenborg (cie. vz.) en A. Daalmans.
- Subcommissie "leiderschap, opbrengsten, h.r.": Y. Visser (cie. vz.) en A. v.d. Vorst.

Leden van de audit-commissie waren P. Tijssen (cie. vz.) en R. Wingens.

De jaarverslagen over 2015 van de commissies zijn als bijlage bij dit jaarverslag gevoegd.

1.4. Het ambtelijk secretariaat van de rvt

De functie van ambtelijk secretaris wordt in een formatieomvang van 0,35 fte uitgevoerd door Brenda Guldemond.

De taakomschrijving van de ambtelijk secretaris is opgenomen in het "handboek van de rvt", uitgave 2012.

De taken van deze functionaris zijn m.n. het voorbereiden en notuleren van vergaderingen en de voortgangsbewaking van de ondersteuning en uitvoering van de toezicht taak, waartoe bijvoorbeeld behoort: het tijdig aanleveren van notities; het maken van afspraken; het aanleveren van concepten voor de jaarplanning, rvt vergaderingen, etc.

Daarnaast wordt in deze functie de lokale media/dagbladen en de 5 gemeenten gemonitord of er zaken m.b.t. OPTIMUS gepubliceerd/besproken zijn.

2 Samenvatting van de bevindingen van de uitoefening van het toezicht en zelfevaluatie

2.1 Statutair bepaald, is (op het hoogste aggregatieniveau) de raad "verantwoordelijk voor zijn toezicht op het college van bestuur, op het besturen, en op de doelrealisatie, die het college van bestuur verwerkelijkt door middel van zijn strategie, beleid en beheer. De raad van toezicht let daarbij op effecten, processen en belangen" (statuten, art. 12, lid 1).

Deze taak heeft de raad van toezicht onder andere ten uitvoer gebracht:

- door in zijn jaaragenda en in zijn zeven plenaire vergadering te borgen dat alle noodzakelijke onderwerpen aan de orde zijn gekomen;
- door het opstellen van een jaaragenda, door het hanteren van aanbiedingsformats bij onderwerpen op deze agenda's door het opstellen van verslagen van de vergaderingen;
- door het beschikbaar houden en toegankelijk doen zijn van alle stukken welke betrekking hebben op de taakuitoefening van de raad van toezicht; behoudens die documenten waarin persoonlijke gegevens beschermd moeten worden;
- door raads-commissie-vergaderingen waarvan ook jaar- en commissie-vergaderingsverslagen openbaar en beschikbaar zijn;
- door klankbord-bijeenkomsten met (leden van) het college van bestuur;
- door de benoeming van, de opdrachtverlening aan en het afsluitend overleg met een registeraccountant. Het verslag van de accountant wordt aan de jaarstukken over 2015 toegevoegd;
- door goedkeuring te hebben verleend aan de strategische beslissingen van het bestuur conform artikel 7 leden 3 en 4 van de statuten, te weten:
 - Begroting
 - Jaarverslag en jaarrekening
 - Intentie tot de oprichting van een nieuwe rechtspersoon
- door contacten met (het presidium van) de GMR;
- door een contact met de Maatschappelijke Advies Raad;
- door de benoeming van een voorzitter van het college van bestuur per 7 september 2015.

2.2 De raad heeft zich expliciet bezonnen op het instrumentarium voor geordend "goed intern toezicht"

Borging van de totaaltaak van de rvt, transparantie en het afleggen van verantwoording

In bovenstaande paragraaf 2.1 worden een aantal delen van dat instrumentarium al beschreven.

Het instrumentarium/het systeem moet borgen dat de rvt met gepaste tijdsperioden aan al zijn taken toekomt en kan aantonen welke activiteiten in die taken verricht zijn en tot welke besluiten of consequenties de activiteiten leiden. Hierdoor wil de raad ook borgen dat hij verantwoording wil en kan afleggen.

Het format dat genoemd wordt voor de aanbieding van vergaderstukken houdt in:

- wat het onderwerp van besluitvorming is; wat de majeure inhoud en overwegingen zijn; wie de voorbereiding van het onderwerp heeft gedaan en tot welk advies dat leidt;
- welke externe- en welke interne informatie bij de voorbereiding betrokken is;
- of de raad volledig aangewezen is op informatie van het cvb, dan wel ook zelf informatie verzameld heeft;
- tot welk besluit of advies de raad is gekomen;
- met wie over dit besluit gecommuniceerd moet worden.

De raad heeft een eigen "handboek van de raad van toezicht"

Elk jaar vindt actualisatie van dit handboek plaats. Het handboek is openbaar. Belangrijke onderwerpen van het handboek betreffen de 'constituerende bepalingen', profielbeschrijvingen rvt, en de uitwerkingsreglementen voor de rvt en voor het cvb, codes, e.d.

Beschikbare tijd voor overleg

In de evaluatie is stil gestaan bij de 'volheid' van de jaaragenda met als gevolg dat de reguliere vergaderingen vaak (te) weinig ruimte voor opiniërend/brainstormend gesprek kunnen hebben. Een verkenning van de vz. rvt met het lid cvb leidde tot een raming van benodigde tijd voor de (noodzakelijke) bespreking van onderwerpen uit de jaarcyclus. De conclusie was: 26,5 uur.

De beschikbare vergadertijd van de zeven vergaderingen betreft 20 uur.

De voorzitter rvt hanteert een strak taakgericht karakter van de vergaderingen.

Vernieuwing van statuten

De raad van toezicht heeft het besluit genomen om zijn statuten te actualiseren.

Een nieuwe considerans, welke aan de statuten vooraf zal gaan, is tussen de rvt en het cvb overeengekomen.

Rvt en cvb zijn het erover eens dat gestreefd zou moeten worden naar een herschrijving van de grondslag gebonden artikelen.

Een bepaling om als ANBI-organisatie aangemerkt te kunnen worden, zal worden ingevoegd.

Er moet in de statuten een bepaling worden opgenomen zodat (maatschappelijke) ontwikkelingen met betrekking tot integrale kindcentra geen blokkade kunnen treffen door statutaire bepalingen van Optimus.

De maximale zittingsduur van leden van de raad, door herbenoeming zal worden ingekort tot acht jaar.

Met het cvb vindt nog overleg plaats over de inhouden van artikel 8.

De afronding van dit vernieuwingstraject zal in 2016 zijn beslag kunnen krijgen.

Afstemming van cycli van toezicht en bestuur; in tijd en kwaliteit

Aan paragraaf 2.1 kan nog worden toegevoegd dat de raad van toezicht zijn planning van plenaire- en commissievergaderingen afstemt op de beleidscyclus van Optimus.

De raad heeft in zijn zelfevaluatie benadrukt dat hij zijn toezicht zoveel als verantwoord geacht, wil laten aansluiten bij de werkwijze van het cvb.

Als het bestuur van Optimus "*systematisch werkt aan kwaliteitsverhoging*" en als daaruit voortkomt en blijkt dat de "*kwaliteit voldoet*", dan kan het toezicht daar bij aansluiten.

Als bij de rvt die overtuiging op enig moment onvoldoende zou bestaan, dan moet de raad zijn toezicht intensiveren en mogelijk meer en andere werkwijzen ontwikkelen.

Voor de rvt zijn daarbij overwegingen inzake "*Systematisch werkt aan kwaliteitsverhoging*"; en "*als kwaliteit voldoet*":

- Het werken met zelfevaluaties van het bestuur.
- Het werken met zelfevaluaties van diensten en scholen.
- Te gebruiken protocollen/standaardisatie van inhoudscategorieën en werkwijzen van zelfevaluaties.
- Het betrekken van (externe) andere professionals bij het bespreken van bevindingen in zelfevaluaties.
- De mate van homogeniteit van de zelfevaluaties van scholen, van het bestuur en van de bevindingen van de inspectie van het onderwijs.
- Een organisatie-brede gedeelde visie op de kwaliteit van onderwijs.
- Organisatie-brede ontvankelijkheid voor reflectie en voor een (veelvoudige) externe blik.
- Een kenbaar systeem/geheel van metingen en andere werkwijzen om de kwaliteit van onderwijs "tastbaar" te maken.
- Een kenbaar waarderingskader (prestatie indicatoren).

2.3 Eenheid van visie bij de uitoefening van het toezicht

Gefundeerd in eigen overtuiging, mede gebaseerd op documenten welke zijn taak regelen, heeft de rvt in zijn zelfevaluatie actief aandacht besteed aan de sterkte van eenheid van visie op zijn taak. De rvt oordeelt dat een goede basis voor het bereiken van die eenheid van visie ook gediend wordt door discussie over divergerende inzichten.

Instrumenteel technisch heeft de raad voldoende ontwikkeld en routine opgedaan welke ondersteunend is (of kan zijn) voor de ontwikkeling, zo nodig versterking van zijn eenheid van visie op toezicht.

In de wet- en regelgeving vindt de raad ook toereikend aandachtspunten waarop zijn toezicht zich moet richten.

Een kritische selectie van literatuur, congressen en artikelen in vakliteratuur zijn eveneens dienstbaar aan de ontwikkeling van eenheid van visie op toezicht.

De verschillen welke over deze visie op toezicht zich soms manifesteren, zijn in 2015 niet onoverbrugbaar gebleken bij besluitvorming door de raad, maar blijven wel een noodzakelijk onderwerp van doordenking en overbrugging.

2.4 Teamvorming van de rvt

“Instrumenteel” ondersteunend voor teamvorming is de structuur van de jaaragenda. Er hebben in 2015 plaatsgevonden:

- zes vergaderingen per jaar van 2,5 uur
- één vergadering van 4 uur
- een afscheidsbijeenkomst t.b.v. het/de aftredende rvt-lid/leden
- een etentje met partners voor rvt en cvb
- een kerstpakket
- een vergoedingsregeling naar het model van de VTOI daartoe
- een zuinige onkostenvergoeding op declaratiebasis
- de ondersteuning door ambtelijk secretariaat

In gedrag en bedoelingen (het teamfunctioneren) gold en geldt als waarde:

- een houding van elkaar willen begrijpen en de onderlinge verschillen te zien als aanvullende waarden
- het inzicht willen opbrengen voor persoonlijke waarden van collega's, voor hun drijfveren
- de rvt-collega's beoordelen op hun positieve bedoelingen en naar jezelf kijken op basis van ons gedrag

2.5 De informatievoorziening

De rvt-leden realiseren zich de waarde om bij gelegenheid van hun functioneren met enige regelmaat bronnen als de Toolkit en het referentiekader van de VTOI te gebruiken om de informatiebehoefte en de informatiestroom die hen wordt geboden, te beoordelen op kwaliteit en omvattendheid.

De rvt-leden nemen referentiegedachten uit “TOOLKIT/Toezicht Onderwijs” van het Nationaal Register commissarissen en toezichthouders ter harte.

“Toch is informatievoorziening een complex proces door een tweetal beperkende factoren: de onafhankelijkheidsparadox en de kennis- of informatieasymmetrie. Met de onafhankelijkheidsparadox wordt bedoeld dat degene die toezicht houdt afhankelijk is van de medewerking van degene op wie het toezicht is gericht.

Interne toezichthouders hebben daarnaast een natuurlijke achterstand (de zgn. kennis-

of informatieasymmetrie): de bestuurder weet veel meer van de onderwijsinstelling omdat hij/zij er deel van uitmaakt.

De intern toezichthouder moet dus in een kort tijdsbestek met beperkte middelen en op afstand informatie verzamelen”.

De raad heeft in zijn zelfevaluatie over 2015 vastgesteld dat de informatie benodigd voor de uitoefening van zijn taak in zéér (te) hoge mate werd verstrekt door het cvb.

2.6 Toezicht op de checks and balances in de organisatie

Bij zijn zelfevaluatie over 2015 lag uit de bron “NIEUWS” van de VTOI, nr. 41 van september 2014, onderstaande passage voor:

“Ziet de rvt expliciet toe op de aanwezigheid van weerwoord en tegenmacht in de overleg- en besluitvormingscultuur; expliciet toezicht op of en hoe de bestuurder externe feedback en beraadslaging over het eigen functioneren organiseert; het statutair regelen van het eigenstandig recht van de interne controller/financieel directeur om naar het intern toezichtsorgaan te stappen; het instellen van een klokkenluidersregeling; het sonderen van directie, staf, medezeggenschapsraad en externe betrokkenen over het functioneren van de bestuurder ten behoeve van de jaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprekken”

De rvt is van oordeel dat met name het onderwerp genoemd in de eerste drie regels van dit citaat versterking moet krijgen in het toezicht en zal daar in 2016 op gepaste wijze aandacht aan besteden.

2.7 Het werkgeverschap en de samenstelling van het cvb

Het jaarverslag van de commissie werkgeversrol is door de rvt vastgesteld en vermeldt de uitvoering van de taken van deze commissie.

Een bijzondere taak van deze commissie in 2015 was de voorbereiding van rvt-besluitvorming ten behoeve van de:

- profielontwikkeling voor de functie van vz. van het cvb;
- de wervingsactiviteiten;
- het organiseren en begeleidend deelnemen aan het selectie proces; en
- de benoeming van de vz. van het cvb per 7 september 2015.

2.8 Naleving van wet- en regelgeving; statuten en reglementen door de rvt

In zijn zelfevaluatie concludeert de rvt dat hij voldoet door naleving van alle formele bepalingen.

De rvt daartoe zijn handelen systematisch afgezet tegen deze bepalingen.

Een uitzondering betreft de bepaling dat de rvt tenminste één maal per jaar vergadert buiten aanwezigheid van het cvb ten einde intern het functioneren van het cvb aan de orde te stellen. In de jaaragenda van 2016 zal dit worden opgenomen.

Een tweede uitzondering betreft het voldoen aan de uitvoering van taken welke worden opgedragen in grondslag bepalende artikelen uit de statuten.

De raad acht die niet uitvoerbaar en zal bij gelegenheid van de vernieuwing van de statuten streven naar meer eigen beleidsruimte c.q. naar minder imperatieve teksten.

3 Feiten

3.1 De vergaderingen van de rvt

De vergaderingen zijn in 2015 belegd en gehouden conform de bepalingen daarover in de statuten en het reglement van de rvt.

Het vergaderschema en de presentiegraad in 2015:

26 januari	presentie 83%, één lid afwezig door ziekte
16 maart	presentie 83%, één lid afwezig door ziekte
11 mei	presentie 83%, één lid afwezig
6 juli	presentie 100%
5 oktober	presentie 66%, twee leden afwezig
14 december	presentie 100%

3.2 Vergaderingen van de commissies van de rvt

Auditcommissie:

10 april	presentie 100%
26 juni	presentie 100%
16 oktober	presentie 100%
4 december	presentie 100%

Commissie Onderwijs & Identiteit:

10 februari	presentie 100%
7 april	presentie 100%
26 mei	presentie 100%
13 oktober	presentie 100%

Commissie werkgeversrol

Gelet op de vacature voorzitter cvb is deze commissie frequent bijeen geweest.

3.3 Besluitvorming / goedkeuring

26-01-2015	Vaststellen jaarplannen 2015 rvt-commissies
26-01-2015	Benoeming R. Wingens tot lid van de rvt
26-02-2015	Besluit vervolgwervingsprocedure vz cvb ongewijzigd te laten
16-03-2015	Ondersteuning GITP bij werving vz cvb
11-05-2015	Goedkeuring jaarstukken 2014 (jaarverslag Optimus, financieel jaarverslag en jaarverslag rvt)
22-06-2015	Benoeming vz cvb per 7 september 2015
06-07-2015	Verkorte procedure toepassen bij samenstelling rvt 2015 (in de toekomst eerst de interne evaluatie van de rvt, daarna deze procedure)
06-07-2015	Vaststellen aangepast reglement 2015
06-07-2015	Goedkeuring om een nieuwe rechtspersoon op te richten (stichting Invitare-Peelraam-Optimus)
05-10-2015	Definitieve benoeming vz cvb
14-12-2015	Toestemming verlenen aan cvb om begroting 2016 vast te stellen
14-12-2015	Kennisgenomen van de meerjarenbegroting 2016-2020
14-12-2015	Besluit tot herbenoeming P. Tijssen tot lid rvt
14-12-2015	Besluit tot benoeming E. Ronnes tot lid rvt
14-12-2015	Besluit vacature profiel onderwijs aanhouden

De besluitvorming in de rvt-vergaderingen kon altijd plaatsvinden op basis van consensus.

3.4 Jaarlijkse zelfevaluatie

De jaarlijkse evaluatie van het functioneren in 2015 is besproken in de vergadering van 5 oktober 2015.

3.5 (Neven)functies van leden van de rvt

Naam	m/v	lft	Huidige functie	(verleden) ervaring	Discipline	Functie in rvt	Nevenactiviteit (i.r.t. onderwijs)
Ad Daalmans	m	72	- pensioen	- directeursfuncties in MBO en HBO	- drs. Pedagogiek	- vz. rvt - lid subcie Onderwijs - lid cie. werkgeversrol	
Madeleine van Toorenborg	v	45	- lid 2 ^e kamer voor CDA	- advocatuur - directie(lid) Penitentiaire inrichting	- dr. mr. Nederlands - Europees en internationaal recht	- lid rvt - lid cie. Onderwijs	- lid rvt Vivent Zorg (zorg) - lid rvt Reiner van Arkel (GGZ)
Peter Tijssen	m	51	- directeur/bestuurder Amaliazorg		- drs. Beleidswetenschappen en organisatiekunde - mr. in Nederlands recht/juridische bestuurskunde	- vice vz/secr. rvt - vz auditcie	
Yvonne Visser	v	46	- directeur Fontys Lerarenleiding Tilburg	- directeur Pabo HAN/ directeur ILS HAN	- drs. Onderwijskunde	- lid rvt - vz. cie. Onderwijs	- Vz. Algemeen Directeurenoverleg Educatieve Faculteiten Nederland - Lid Sectoraal Advies College Hoger Pedagogisch Onderwijs - Lid Adviesraad Eindhovense OMO-scholen
Anke van der Vorst	v	41	- Eigenaar Coachings- en adviespraktijk 'In Praesentia' <i>aanwezig in eigen kracht</i> - Associé GTP HRD adviesbureau	- diverse HR-adviesfuncties in het bedrijfsleven en als extern adviseur in het onderwijs en de zorg	- drs. Psychologie	- lid rvt - vz. cie. Werkgeversrol - lid cie. Onderwijs	

Rob Wingens	m	33	Controller Rabobank	Audit Supervisor accountantskantoor	- Registeraccountant - drs. Strategisch management	- lid auditcie.	

De nevenfuncties leveren geen risico op tegenstrijdige belangen op.

3.6 Het rooster van aftreden is als volgt

Datum van aftreden	Lid	Zittingsduur (max. 12 jaar)
31 december 2015	M. van Toorenburg	16-04-2012
31 december 2016	A. van der Vorst	01-01-2013
31 december 2017	A. Daalmans	01-01-2006
31 december 2017	Y. Visser	01-01-2010
31 december 2018	R. Wingens	26-01-2015
31 december 2018	P. Tijssen	01-01-2011

3.7 Initiatieven gebaseerd op de regeling voor misstanden / de klokkenluidersregeling

De cijfers hiervan zijn pas beschikbaar wanneer het jaarverslag van de vertrouwenspersoon gereed is.

4 BIJLAGEN

4.1 Jaarverslag 2015 “Commissie Werkgeversrol”

De commissie werkgeversrol is binnen de rvt belast met:

- Het voeren van beoordelings- en functioneringsgesprekken met het cvb.
- Het zijn van gesprekspartner over loopbaan(-welzijn en wensen) in brede zin.
- Het doen van voorstellen aan de rvt betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid voor de leden van het cvb.
- Het doen van voorstellen inzake de bezoldiging van de individuele leden van het cvb waarin in elk geval aan de orde komen:
 - De bezoldigungsstructuur.
 - De hoogte van vaste en variabele bezoldigungscomponenten.
 - Pensioenrechten, afvloeiingsregelingen en overige vergoedingen, alsmede de prestatiecriteria en de toepassing daarvan en, indien daar aanleiding toe bestaat, het doen van voorstellen tot wijziging van of aanvulling op de bezoldiging van individuele leden van het cvb, welke bezoldigingen en eventuele wijziging of en/of aanvulling ter vaststelling worden voorgelegd aan de rvt.

Hieronder volgt een opsomming van de hoofdpunten die in 2015 aandacht hebben gehad:

1. Wijziging / continuïteit van bestuur:

- In 2015 bestond de eerste helft van het jaar het cvb uit één bestuurder, door het vertrek van de vorige voorzitter per 1 oktober 2014 en de keuze van de rvt om zich te bezinnen op een andere bestuursstructuur.
- Aandacht is uitgegaan naar de bestuurder die alleen de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen voor het totaal aan portefeuilles van het cvb, wat naar volle tevredenheid verlopen is.
- Veel tijd en aandacht is uitgegaan naar het werven en selecteren van een nieuwe voorzitter cvb. Een eerste wervingsadvertentie heeft geen interessante kandidaten opgeleverd. Door het aanspreken van het eigen netwerk van de rvt en ondersteuning van een extern search- en selectiebureau is met veel genoegen Harrie van de Ven aangesteld.

2. Bezoldiging:

- Een aantal praktische kwesties is opgepakt, betreffende:
 - de kilometervergoeding voor bestuurders.
Alle schooldirecteuren van Optimus ontvangen voor woon-werk verkeer en voor locatiebewegingen € 0,28 per km. De bestuurders tot nu toe € 0,19.
We komen overeen dezelfde km-vergoeding van € 0,28 te hanteren, ingaande 7 september 2015, het moment van aantreden van de vz cvb.
 - in CAO-overleg voor bestuurders is een structurele loonsverhoging van 1,25 % overeengekomen, met terugwerkende kracht van 1 september 2015; én een eenmalige bijdrage van € 500,00.
Optimus volgt deze uitkomst.
- Voor een bestuurder is een nagelaten toepassing van een reguliere periodieke verhoging hersteld.

4.2 Jaarverslag 2015 “Commissie Onderwijs & Identiteit”

Leden van de commissie: Y. Visser (voorzitter) en A. van der Vorst

In december 2014 heeft de commissie onderwijs haar jaarplan voor 2015 opgesteld (zie bijlage). De commissie heeft een bijeenkomst gehad met het CvB op 10 februari, 7 april, 26 mei en 13 oktober 2015.

De geplande bijeenkomst van 2 juni is niet doorgegaan i.v.m. de start van de nieuwe voorzitter van het CvB op 1 september.

Bij alle bijeenkomsten heeft het jaarplan als leidraad voor de agenda gediend. De voortgang op de inhoudelijke thema's opbrengsten, ouderbetrokkenheid, professionalisering, verbetering en vernieuwing van het onderwijs en regionale samenwerking (inclusief passend onderwijs) is hierdoor elke bijeenkomst aan bod gekomen. Daarnaast hebben we zowel in februari als in april en mei gesproken over welk onderwijs inhoudelijk thema we tijdens de RvT-vergadering expliciet aan de orde wilde brengen. In de bijeenkomst van oktober heeft de voorbereiding / presentatie van de onderwijsrapportage centraal gestaan.

Algemene bevindingen

1. Het CvB heeft goed zicht op de leeropbrengsten van de scholen en stuurt hier duidelijk op. In 2015 heeft geen enkele Optimus-school het predikaat zwak gekregen. De opbrengsten zijn echter ook nog niet voldoende solide, schommelen nogal eens. Consolidatie en in enkele gevallen extra focus op cognitieve opbrengsten is dus van belang. Daarnaast zal de focus op opbrengsten worden verbreed, zodat niet alleen de kwalificerende functie van het onderwijs aandacht krijgt, maar ook de doeldomeinen van socialisatie en persoonsvorming. De commissie onderwijs zal deze ontwikkeling nauwlettend volgen.

2. Dat de laatste jaren de focus op cognitieve opbrengsten heeft gelegen is duidelijk terug te zien in het professionaliseringsprogramma van Optimus. Er is veel geschoold op het gebied van taal, rekenen en analyseren van opbrengsten. Er zijn steeds meer scholen die in teamverband een traject van data-analyse en opzetten van groepsplannen inkopen. Aandachtspunt voor de commissie blijft in hoeverre er sprake is van intrinsieke motivatie voor professionalisering en in hoeverre dit verbreed kan worden, er niet voornamelijk op didactisch gebied wordt geschoold, maar ook op andere gebieden.

3. Een derde bevinding en daarmee aandachtspunt voor de commissie onderwijs voor 2016, is de wijze waarop we de onderwijskwaliteit in beeld kunnen brengen. Nu zijn we voornamelijk afhankelijk van interne rapportages op cognitieve opbrengsten en inspectierapporten. We gaan met het CvB in gesprek over aanvullende instrumenten zoals audits, peerchecks, gesprekken met directeuren, ouders, e.d.

Tot slot.

In 2014 / 2015 was de commissie 'identiteit' een subcommissie van de commissie onderwijs vanuit de rvt. Dit heeft niet naar wens gefunctioneerd. We stellen voor om in de eerst volgende rvt-vergadering de voortgang van deze subcommissie kort te agenderen. Of deze commissie opnieuw wordt ingesteld vanuit de leden Ad Daalmans en Erik Ronnes, of dat het onderwerp identiteit wordt meegenomen in de één of meerdere geplande gesprekken met de commissie onderwijs en de overige leden dan aansluiten.

Bijlage 1 Concept Jaarplan commissie Onderwijs & Professionalisering december 2014

Leden: vacature, Anke van der Vorst, Yvonne Visser

De commissie Onderwijs & Professionalisering is voornemens in 2015 vijf keer een gesprek met het CvB te voeren, verdeeld over het jaar:

- Februari (ter voorbereiding op de RvT-bijeenkomst van 16 maart);
- April ter voorbereiding op de RvT-bijeenkomst van 11 mei;
- Eind mei/begin juni ter voorbereiding op de RvT-bijeenkomst van 6 juli;
- Eind augustus/begin september ter voorbereiding op de integrale rapportage op 21 september
- Oktober/november ter voorbereiding op de RvT-bijeenkomst van 14 december

Het resultaatafspraken tussen het CvB en RvT, zoals die in het groeimodel van november 2014 voorlopig zijn vastgesteld, vormt bij de gesprekken de leidraad. Thema's die we dus inhoudelijk willen bespreken, inclusief de wijze waarop het CvB stuurt, zijn:

(Brede) Opbrengsten

- Voortgang opbrengsten van de leervorderingen en realisatie resultaatafspraken
- De professionele gerichtheid op onderwijsopbrengsten in bredere zin
- Voortgang verbeterplannen zwakkere scholen

Ouderbetrokkenheid

- In ieder schoolplan gaat dit worden opgenomen. Hoe loopt dit proces?

Professionalisering/HR

- Voortgang OPTIMUS academie;
- Realisatie van de plannen van de onderzoeksagenda;
- Professionaliseringsplannen
- Onderwijskundig leiderschap
- Ambitieniveau van Optimus-collega's

Verbeteren en vernieuwen van het onderwijs

- Effecten van participatie in het iXperium
- Voortgang onderzoeksagenda

Regionale samenwerking

- Ontwikkelingen rondom passend onderwijs
- Overige ontwikkelingen in de regio

Voortgang projecten zoals benoemd in de begroting

- Professionalisering directeur (K 75)
- Professionalisering personeel (K 200)
- Onderzoeksagenda (K 75)
- Summerschool (k 10)

Tevens willen we met enige regelmaat reflecteren op de effecten van de ingezette middelen uit de begroting op de onderwijskwaliteit.

4.3 Jaarverslag 2015 "Auditcommissie"

In 2015 bestond de auditcommissie uit de RvT-leden Rob Wingens en Peter Tijssen (voorzitter).

In 2015 heeft de commissie viermaal vergaderd in aanwezigheid van Michel van den Berg, CvB-lid Optimus, die zich liet vergezellen door Cor Schakenraad (Hoofd Administratie Mosa groep).

Vergaderingen vonden plaats op 10 april, 26 juni, 16 oktober en 4 december.

Van de vergaderingen van de auditcommissie zijn verslagen gemaakt die als bijlage bij het jaarverslag van de RvT zijn gevoegd.

Op 26 juni 2015 heeft de auditcommissie de concept-managementletter n.a.v. de controle van de jaarrekening 2014 met de heer Van de Rijdt, accountant van Deloitte, besproken. Van deze vergadering is door de auditcommissie verslag gedaan in de vergadering van de Raad van Toezicht van Optimus.

In de bijeenkomsten van de auditcommissie is in 2015 een flink aantal onderwerpen besproken:

1. Een vast onderwerp in elke bijeenkomst is de bespreking van de maandelijkse rapportage van de uitputting van de budgetten zoals die in de jaarbegroting zijn opgenomen alsmede de ontwikkeling van de personeelsformatie rekening houdend met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. De rapportages zijn duidelijk en hebben bewezen een betrouwbare indicatie van de ontwikkeling van het jaarresultaat te zijn. Met name door de ingebruikname van de begrotingstool is er permanent een actueel inzicht in de uitgaven en inkomsten op bestuurs- en op schoolniveau. Speciale aandacht is besteed aan de projecten die in de begroting zijn opgenomen.

2. Een tweede vast onderwerp van bespreking betrof de voortgang van de werkzaamheden van het per 1 januari 2014 gestarte SSC ofwel de Mosa-groep. De auditcommissie heeft zich bezig gehouden met vragen als: hoe is de samenwerking in het bestuurlijke construct, hoe is de kwaliteit van de dienstverlening voor de aangesloten besturen, hoe is administratieve organisatie ingericht bij de Mosa-groep en afgestemd met die bij de partners, hoe is het gesteld met de risico's verbonden aan de inzet van ICT-middelen.

3. Naast vaste onderwerpen

- Bespreking van de ontwikkeling van de personeelsformatie en van de maandelijkse uitputtingsoverzichten in relatie tot de vastgestelde begroting voor 2015 (MARAP's);
- Namens de RvT het voeren van het overleg met de accountant en de evaluatie van diens werkzaamheden;
- De bespreking van de concept-jaarrekening over 2014 en de voorbereiding van de behandeling in de RvT.
- De bespreking van de begroting voor 2016 en van de meerjarenbegroting 2017 en verdere jaren en de voorbereiding van de behandeling in de RvT;
- Het monitoren van de voortgang van de uitvoering van de bijzondere projecten zoals in de begroting voor 2015 opgenomen met name op het punt van de effectiviteit van de daarmee ingezette middelen;
- De bespreking van de actualisatie van het risicomanagement bij Optimus;
- Bespreking van de uitgevoerde activiteiten en resultaten m.b.t. treasury;
- Bespreking van de financiële gevolgen en risico's m.b.t. de invoering van Passend Onderwijs;

Heeft de auditcommissie zich in 2015 ook bezig gehouden met 3 thematische onderwerpen:

1. Bespreking van de inzet van ICT-mogelijkheden en de daaraan verbonden risico's bij de administratieve processen en de EDP audit en
2. Bespreking van de beschrijving van de administratieve organisatie en verder alle maatregelen die genomen worden om een deugdelijke inrichting van het administratieve proces te waarborgen (AO-IB):

Aan de accountant wordt voor de interim controle 2016 de volgende opdracht voorgelegd:

"maak inzichtelijk wat de risico's zijn in de post lonen en salarissen en beoordeel in hoeverre Optimus de belangrijkste risico's beheerst".

Soortgelijke opdracht zal ook worden geformuleerd voor het proces inkopen. In de bespreking met de accountant is vorige auditcommissie melding gemaakt over het 'rondmaken' van de PDCA cyclus rondom inkopen. Het viel de auditcie vorig overleg op dat Deloitte in haar accountantsverslag over boekjaar 2014 een aantal manco's binnen de inkoopcyclus van Optimus rapporteert. Met name n.a.v. hun onderzoek naar de elektronische factuurverwerking en de controletechnische functiescheiding rondom het crediteurenstambestand.

In dit kader zal de opdracht voor de accountant worden:

"stel vast in hoeverre opvolging is gegeven door Optimus aan de acht bevindingen op pagina 3 van het accountantsverslag 2014".

Terugkoppeling zal plaatsvinden in het accountantsverslag.

3. Bespreking van de risico's in het kader van de huisvesting van de scholen (zoals onderhoud, nieuwbouw, leegstand, de plannen m.b.t. de doordecentralisatie van het buitenonderhoud van gemeenten naar Optimus): De Meerjaren Onderhouds Planning (MOP) met daarin de overzichten 'Onderhoud binnen en buitenkant Optimus 2016-2033' zijn besproken.

Enmaal per 2 jaar wordt de Meerjaren Onderhouds Planning geactualiseerd op basis van een inventarisatie van te verwachten onderhoud per schoolgebouw tegen normatieve prijzen. Daarvoor maakt Optimus gebruik van een externe bureau met bouwkundige expertise. De economische levensduur wordt jaarlijks beoordeeld. De dotatie of onttrekking per school is vervallen; de voorziening wordt op stichtingsniveau getroffen.

De cumulatieve onderhoudskosten tot en met 2033 zijn ingeschat op 14.887 kE. De vergoedingen komen op een bedrag van 15.208 kE. Het verschil 320 kE is toereikend bij de aanname dat het leerlingenaantal gelijk blijft. Mocht het aantal leerlingen dalen dan kunnen maatregelen worden ingezet zoals sluiting van scholen (samenvoeging, samenwerking etc.) zodat gebouwen en daarmee onderhoud afgestoten kan worden.

De voorziening onderhoud is nu 2.4 mio. (exclusief buitenonderhoud). In het meest negatieve scenario zou 1 mio afgeboekt moeten worden. Het resterende bedrag in de voorziening ad. 1.4 mio wordt meer dan voldoende geacht; de voorziening is volledig en er is door het CvB rekening gehouden met het 'worst case scenario".

- Verdere onderwerpen van bespreking:
 - o De activiteiten en resultaten in het kader van treasury. De samenstelling van de portefeuille is binnen de wettelijk voorgeschreven kaders.
 - o Keuze accountant. Accountant Deloitte heeft medegedeeld de prijzen met 100% te moeten verhogen voor controle van boekjaar 2015. CvB geeft aan

dat dit niet rijmt met de eerdere toezeggingen van Deloitte om de audit fee jaarlijks slechts te indexeren. Mosa groep betaalt 34 kE voor de controle, het Optimus deel is 8 KE. Er wordt een nieuwe collectieve tender uitgeschreven met ingang van controle boekjaar 2016 voor alle schoolbesturen die deelnemen in de Mosa Groep. De tender is uitgezet naar de kantoren BDO, PWC, DVE en Van Ree. Door de auditcie leden wordt voorgesteld E&Y ook mee te nemen vanwege de voorkeur voor een BIG 4 accountantskantoor. De kantoren zullen een offerte op schoolbestuur niveau presenteren. Daarbij worden ook de afhaakconsequenties (schoolbestuur kiest toch een andere accountant dan voorgesteld) vermeld.

- De financiële reservepositie van Optimus is onverkort gezond te noemen; verdere toevoegingen zijn de komende jaren geen doel op zich.

De vergaderingen van de auditcommissie zijn constructief en worden vanuit het CvB goed voorbereid.